

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3292

Vragen van het lid **Van Tongeren** (GroenLinks) aan de minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie over *het bericht dat kerncentrale Doel is stilgelegd wegens een mogelijk defect* (ingezonden 9 augustus 2012).

Antwoord van minister **Verhagen** (Economische Zaken, Landbouw en Innovatie) (ontvangen 24 augustus 2012).

Vraag 1

Kent u het bericht dat kerncentrale Doel is stilgelegd wegens een mogelijk defect? ¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Kunt u bevestigen dat kerncentrale Doel 3, vlak over de Belgisch-Nederlandse grens, op 3 juli jl. is stilgelegd vanwege mogelijke scheurtjes in het reactorvat?

Antwoord 2

De kerncentrale Doel 3 is in juni voor onderhoudswerkzaamheden uit bedrijf genomen. Tijdens inspecties aan de kernreactor gedurende de onderhoudswerkzaamheden zijn door de vergunninghouder Electrabel mogelijke afwijkingen in dichtheid van het materiaal van het reactorvat geconstateerd. Hierop heeft de vergunninghouder van kernreactor Doel 3 besloten om de kernreactor uit bedrijf te houden tot ten minste 31 augustus 2012 om extra inspecties uit te voeren. Zoals het zich nu laat aanzien zal er geen oordeel over de veiligheid van het reactorvat gevormd kunnen worden vóór oktober 2012. Dit betekent dat Doel 3 naar verwachting tot in oktober buiten bedrijf zal blijven.

Vraag 3

Is het waar dat FANC, het agentschap dat nucleaire controles uitvoert, extra onderzoek heeft gelast en uit voorzorg deze reactor heeft laten sluiten?

¹ <http://www.express.be/sectors/nl/energy/kerncentrale-doel-legt-reactor-stil-wegens-mogelijk-defect/173994.htm>

Antwoord 3

Electrabel heeft besloten de kernreactor Doel 3 uit bedrijf te nemen en te houden voor extra inspecties. Het FANC is akkoord met deze werkwijze.

Vraag 4

Welke eventuele afspraken over informatieverstrekking bestaat er bij dergelijke situaties tussen België/Vlaanderen en Nederland, of wellicht de provincie Zeeland?

Antwoord 4

Er moet onderscheid worden gemaakt tussen informatie-uitwisseling onder normale omstandigheden en informatie-uitwisseling tijdens (grootschalige en potentieel grensoverschrijdende) incidenten. Over de gebeurtenissen, zoals die recent hebben plaatsgevonden in Doel en Tihange, ben ik volgens de bestaande afspraken geïnformeerd.

Over het informeren van omliggende landen over dit soort situaties ga ik in in mijn antwoorden op de recente vragen over de lekkage van het splijtstof-opslagbassin in Tihange (TK vragen, ingezonden 16 juli 2012; 2012Z14534). Wanneer er echter een ernstig ongeval dreigt of plaatsvindt in een nucleaire installatie in Europa, dan geldt er vanuit de EU en vanuit de IAEA een verplichting dat lidstaten elkaar hierover terstond en uitvoerig informeren. Voor deze informatie-uitwisseling zijn systemen beschikbaar, bijvoorbeeld het ECURIE-systeem (ECURIE: European Community Urgent Radiological Information Exchange).

Daarnaast heeft Nederland met België aparte afspraken gemaakt om elkaar tijdens een nucleair incident te informeren, zowel op nationaal als op regionaal niveau. De alarmering en informatie-uitwisseling voor Doel en Borssele is bijvoorbeeld vastgelegd in het rampbestrijdingsplan nucleaire installaties van de Veiligheidsregio Zeeland.

Vraag 5

Hebt u contact gehad met de Vlaamse autoriteiten over deze situatie? Zo ja, wat heeft u met die informatie gedaan? Zo nee, wat vindt u daarvan?

Antwoord 5

Nadat het FANC mij geïnformeerd heeft, is direct contact met het FANC opgenomen voor nadere informatie. Hierbij is ook gekeken naar relevantie voor eventuele acties in Nederland. Naar aanleiding van de laatste stand van zaken en de uitkomsten van het internationaal overleg in Brussel verzekert de Kernfysische Dienst (KFD) mij dat vanuit veiligheidstechnisch oogpunt er op dit moment geen aanleiding is voor maatregelen met betrekking tot de kerncentrale Borssele.

De mogelijk geconstateerde afwijkingen zijn niet relevant voor de onderzoeksreactoren in Petten en Delft. Daarnaast zijn de veiligheidregio Zeeland en Limburg door mij geïnformeerd.

Vraag 6

Kunt u bevestigen dat er fouten zijn gemaakt bij het walsen van het staal door de Nederlandse leverancier Rotterdam Drydocks, die dezelfde diensten heeft geleverd voor 21 reactoren in de wereld, waaronder Borssele?²

Antwoord 6

Momenteel is nog niet vastgesteld wat de oorzaak is van de mogelijke afwijkingen die gevonden zijn. Ik kan dan ook geen uitspraak doen of er fouten zijn gemaakt bij de fabricage.

Vraag 7

Kunt u bevestigen dat de Belgische toezichthouder twijfels heeft over de deugdelijkheid (na tientallen jaren) van centrale Doel 3? Welke uitstraling heeft dat naar de kerncentrale Borssele waar mogelijk eenzelfde «walsproduct» is gebruikt?

² <http://www.deredactie.be/cm/vrnieuws/mediatheek/programmas/journaal/223681/223682/11395613>

Antwoord 7

Het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle (FANC) heeft meegedeeld dat in de kerncentrale Doel 3 indicaties met betrekking tot het reactorvat zijn aangetroffen. Het FANC heeft daarop onmiddellijk de vergunninghouder Electrabel van de kerncentrale Doel 3 verzocht om deze indicaties te onderzoeken. Op 16 augustus heeft bij het FANC een technische vergadering plaats gevonden tussen deskundigen van de nucleaire autoriteiten. Electrabel heeft als inschatting dat een ongunstige combinatie van factoren de oorzaak van de indicaties is. Daarbij gaat het om het gieten van het staal, de afmetingen van het gietstuk, de mechanische bewerking, het materiaal, de toegepaste specificaties, en de warmtebehandeling. Het FANC acht het daarom nodig dat de vergunninghouder van Doel 3 in de komende weken zijn analyse van de oorzaak verdiept. Voor de eventuele opstart van Doel 3 is vereist dat de vergunninghouder Electrabel de integriteit van het reactorvat aantoont.

Ten aanzien van de gevolgen voor Borssele verwijs ik u naar het antwoord op vraag 8.

Vraag 8

Is het, gelet op de ernst van de situatie bij Doel 3 niet noodzakelijk de centrale Borssele direct uit bedrijf te nemen, hangende nader onderzoek bij alle 21 reactoren?

Antwoord 8

Nee. Naar aanleiding van de laatste stand van zaken en de uitkomsten van het internationaal overleg in Brussel verzekert de Kernfysische Dienst (KFD) mij dat vanuit veiligheidstechnisch oogpunt er op dit moment geen aanleiding is voor maatregelen met betrekking tot de kerncentrale Borssele. De Kernfysische Dienst geeft hiervoor de volgende redenen.

1. Er is geen verband aangetoond dat de indicaties zoals deze zich voordoen in Doel 3 ook voordoen bij KCB. Het reactorvat in Borssele is van een andere leverancier en gemaakt van materiaal van een andere samenstelling. Anders dan het reactorvat van Doel 3, is het reactorvat in Borssele een Duits ontwerp. Ook de afmetingen van het reactorvat van KCB, het materiaal en de tijdens de fabricage toegepaste specificaties anders dan die van het reactorvat in Doel 3. De reactorvaten van Doel 3 en de kerncentrale Borssele zijn niet in dezelfde periode gebouwd. Dit betekent dat bij de kerncentrale Borssele niet dezelfde onderdelen voor het reactorvat gebruikt zijn als in Doel 3.
2. Mocht er bij Borssele toch een vergelijkbaar fenomeen bestaan als bij Doel 3, dan zouden de gevolgen, die ontstaan door mogelijke afwijkingen door de bestaande meetapparatuur tijdens regulier bedrijf direct opgespoord worden, en de noodzakelijke maatregelen genomen kunnen worden. Zo zal er geen gevaar voor de omgeving ontstaan.

Vanzelfsprekend volgt de KFD de situatie in België nauwlettend. In april volgend jaar staat de jaarlijkse onderhoudsstop van KCB gepland voor regulier onderhoud en inspectie. Dan wordt ook onderzoek naar het reactorvat gedaan. De KFD zal eisen dat de toestand van het reactorvat zal worden beoordeeld met de kennis die momenteel wordt opgedaan naar aanleiding van de ervaringen in Doel 3 en Tihange.

Vraag 9

Bent u, gelet op de grote risico's voor de omgeving, voornemens bij het bevoegd gezag in België sluiting van Doel 3 e.a. te bepleiten?

Antwoord 9

Nucleaire veiligheid is primair een nationale verantwoordelijkheid. Momenteel ligt Doel 3 stil en vormen de gevonden afwijkingen geen acuut gevaar en is er ook geen risico voor de omgeving. Ik zie daarom ook geen aanleiding om bij het de Belgische overheid te pleiten voor sluiting van Doel 3. Het is aan de Belgische overheid om te bepalen of, en zo ja, wanneer de reactor weer in bedrijf wordt genomen.

Momenteel worden de mogelijke afwijkingen nader onderzocht en de resultaten hiervan worden gerapporteerd aan het FANC. Het FANC zal mij geïnformeerd houden over de ontwikkelingen.

Vraag 10

Wat is uw oordeel over de «geruststellende mededeling» van de exploitant Electrabel dat er geen gevaar is?

Antwoord 10

Ik baseer mij voor de veiligheid van de kerncentrale Doel op het oordeel van de Belgische nucleaire toezichthouder, FANC. FANC heeft aangegeven dat er geen enkel gevaar is voor de bevolking, de werknemers en de leefomgeving, omdat Doel 3 momenteel stilligt.